

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ • ΤΜΗΜΑΤΑ ΔΙΕΤΟΥΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΟΝΟΜΑ:

Βαθμός

ΗΜ/ΝΙΑ: 9 / 02 / 2025

ΤΜΗΜΑ:

☺

%

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ

Β ΛΥΚΕΙΟΥ

9/02/2025

I.

L. Aemilio Paulo consuli iterum bellum cum Perse rege gerere obtigit. Ut domum ad vesperum rediit, filiola eius Tertia, quae tum erat admodum parvula, ad complexum patris cucurrit. Pater filiae osculum dedit sed animadvertit eam esse tristiculam. «Quid est» inquit «mea Tertia? Cur tristis es? Quid tibi accidit?» «Mi pater» respondit illa «Persa periit». Perierat enim catellus eo nomine, quem puella multum amabat. Tum pater Tertiae dixit «omen accipio». Sic ex fortuito dicto spem praeclari triumphi animo praesumpsit.

II.

Sulpicius Gallus legatus Luci Aemili Pauli erat, qui bellum adversus Persen regem gerebat. Serena nocte subito luna defecerat; ob repentinum monstrum terror animos militum invaserat et exercitus fiduciam amiserat. Tum Sulpicius Gallus de caeli ratione et de stellarum lunaeque statu ac motibus disputavit eoque modo exercitum alacrem in pugnam misit. Sic liberales artes Galli aditum ad illustrem illam Paulianam victoriam dederunt. Quia ille metum exercitus Romani vicerat, imperator adversarios vincere potuit.

III.

Post bellum Actiacum Cassius Parmensis, qui in exercitu M. Antonii fuerat, Athenas confugit. Ibi vix animum sollicitum somno dederat, cum repente apparuit ei species horrenda. Existimavit ad se venire hominem ingentis magnitudinis et facie squalida, similem effigiei mortui. Quem simul aspexit Cassius, timorem concepit nomenque eius audire cupivit. Respondit ille se esse Orcum. Tum terror Cassium

concussit et e somno eum excitavit. Cassius servos inclamavit et de homine eos interrogavit. Illi neminem viderant. Cassius iterum se somno dedit eandemque speciem somniavit. Paucis post diebus res ipsa fidem somnii confirmavit. Nam Octavianus supplicio capitis eum adfecit.

.....

IV.

Germanorum vita omnis in venationibus atque in studiis rei militaris consistit. Germani non student agriculturae; lacte, caseo et carne nutriuntur. Locis frigidissimis pelles solum habent et in fluminibus lavantur. Cum civitas bellum gerit, magistratus creantur cum vitae necisque potestate. Equestribus proeliis saepe ex equis desiliunt ac pedibus proeliantur: ephippiorum usus res turpis et iners habetur. Vinum a mercatoribus ad se importari non sinunt quod ea re, ut arbitrantur, remollescunt homines atque effeminantur.

.....

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε μόνο τα υπογραμμισμένα αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B1.

i. Η ρωμαϊκή λογοτεχνία δεν παρουσιάζει χρονολογική εξέλιξη των ειδών παρόμοια με την ελληνική: λ.χ. η κωμωδία είναι το πρώτο είδος που ωριμάζει στη Ρώμη, ενώ στην Ελλάδα ήταν το τελευταίο.

ii. Κατά τη διάρκεια της προκλασικής εποχής, το ρωμαϊκό πολίτευμα έχει διαμορφωθεί ως ένα είδος «αριστοκρατικής δημοκρατίας», το οποίο στη συνέχεια μετασχηματίζεται, κατά την κλασική εποχή, σε απολυταρχία.

iii. Οι Ρωμαίοι, για τις περισσότερες περιπτώσεις, όπως και για τη γλώσσα τους, χρησιμοποιούσαν το εθνικό ουσιαστικό «Ρωμαίος» και το επίθετο «ρωμαϊκός».

iv. Κατά τη διάρκεια της ρωμαϊκής λογοτεχνικής παραγωγής (στα μέσα του 3ου αι. π.Χ.), οι Ρωμαίοι ήταν γνώστες της ελληνική λογοτεχνίας στην ωριμότητά της.

v. Η επιλογή των ελληνικών προτύπων γίνεται μόνον από την κλασική εποχή.

i-Σ, ii-Σ, iii-Λ, iv-Σ, v-Λ

Μονάδες 10

B2. Να βρείτε στα κείμενα λέξεις της λατινικής με ετυμολογική συγγένεια με τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής:

δώρο(κείμενο I) dedit

ιμπεριαλισμός (κείμενο II) *imperator*

προσφυγή (κείμενο III) *confugit*

ουμανισμός (κείμενο III) *hominem*

γάλα (κείμενο IV) *lacte*

Μονάδες 10

Γ1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ζητούμενους τύπους.

domum: γενική ενικού **domus/domi**

vesperum: κλητική ενικού **vesper**

filiae: δοτική πληθυντικού **filiis – filiabus**

tristis: ονομαστική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος **tristia**

nocte: γενική πληθυντικού **noctium**

exercitus: δοτική ενικού **exercitui**

illustrem: αφαιρετική ενικού στο ίδιο γένος **illustri**

nomen: αιτιατική πληθυντικού **nomina**

servos: ονομαστική ενικού **servus**

ipsa (κείμενο III) γενική πληθυντικού **ipsarum**

supplicio: γενική ενικού **supplici/-ii**

venationibus: κλητική ενικού **venatio**

fluminibus: ονομαστική πληθυντικού **flumina**

magistratus: δοτική πληθυντικού **magistratibus**

equestribus: ονομαστική ενικού στο αρσενικό γένος **equester**

Μονάδες 15

Γ2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ζητούμενους τύπους.

gerere : γενική πληθυντικού μετοχή Μέλλοντος στο αρσενικό γένος **gesturorum**

rediit : γενική ενικού μετοχής Ενεστώτα **redeuntis**

animadvertit: ίδιο πρόσωπο, ίδιος χρόνος στην άλλη φωνή **animadversus est**

respondit: γ' ενικό Οριστικής Μέλλοντος στην άλλη φωνή **respondebitur**

defecerat : γ' πληθυντικό Οριστικής Ενεστώτα στην άλλη φωνή **deficiuntur**

invaserat: α' πληθυντικό Οριστικής Παρατατικού στην άλλη φωνή **invadebamur**

amiserat: απαρέμφατο Μέλλοντος **amissurum esse**

dederunt: γ' ενικό Οριστικής Μέλλοντος **dabit**

venire : β' πληθυντικό Οριστικής Μέλλοντος στην άλλη φωνή **veniemini**

esse: απαρέμφατο Παρακειμένου **fuisse**

concussit : αφαιρετική ενικού μετοχής Ενεστώτα **concutiente/i**

nutriuntur : γ' ενικό Οριστικής Υπερσυντελικού στην άλλη φωνή **nutriveart/nutrierat**

creantur: ονομαστική πληθυντικού μετοχής Παρακειμένου στο ουδέτερο γένος **creata**

habetur: γ' ενικό οριστικής Παρακειμένου **habitus-a-um est**

sinunt: γ' πληθυντικό οριστικής Υπερσυντελικού στην άλλη φωνή **siti-ae-a erant**

Μονάδες 15

Γ3. Να μεταφέρετε τις σημειωμένες **αντωνυμίες** του **κειμένου I** στον αντίθετο αριθμό.

eius → eorum

quae → quae

eam → eas

illa → illae

Μονάδες 3

Δ1. Να αναλυθεί ο επιθετικός προσδιορισμός σε δευτερεύουσα πρόταση: **ob repentinum monstrum terror animos militum invaserat**

ob monstrum, quod repentinum erat, terror animos militum invaserat ...

Μονάδες 2

Δ2. respondit (κείμενο III) : να εκφράσετε **αλληλοπάθεια** με τα τρία πρόσωπα του πληθυντικού του ρήματος στον ίδιο χρόνο.

inter nos respondimus, inter vos respondistis, inter se responderunt/-ere

Μονάδες 2

Δ3. "Germanorum vita omnis in venationibus atque in studiis rei militaris consistit." : Να εξαρτήσετε τη παραπάνω πρόταση από τις παρακάτω φράσεις κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές.

α) Ovidius narrat Germanorum vitam omnem in venationibus atque in studiis rei militaris consistere.

β) Fertur Germanorum vita omnis in venationibus atque in studiis rei militaris consistere.

Μονάδες 4

Δ4. Post bellum Actiacum: Να δηλώσετε με ισοδύναμο συντακτικώς τρόπο τον προσδιορισμό του χρόνου.

Actiaco post bello

Μονάδες 2

Δ5. Ποια η διαφορά των εμπρόθετων **in+αιτιατική και in+αφαιρετική** στη δήλωση του τόπου;

Στην πρώτη περίπτωση δηλώνεται η κίνηση σε τόπο ενώ στη δεύτερη στάση σε τόπο.

Μονάδες 2

Δ6. Να αναγνωρίσετε τη παρακάτω δευτερεύουσα πρόταση .

cum civitas bellum gerit:

Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στην κύρια που ακολουθεί, με ρήμα το creantur. Εισάγεται με τον χρονικό επαναληπτικό

σύνδεσμο cum και εκφέρεται με οριστική, γιατί η πράξη μας ενδιαφέρει από καθαρά χρονική άποψη, και χρόνου ενεστώτα γιατί δηλώνει την αόριστη επανάληψη στο παρόν και στο μέλλον.

Μονάδες 5

Δ7. Να παρατεθεί η ισοδύναμη της έκφραση: **lavantur**

se lavant (πρόκειται για αυτοπάθεια)

Μονάδες 2

Δ8. Να αντικαταστήσετε την αντωνυμία eius από τον κατάλληλο τύπο της suus, sua, suum. Ποια διαφορά παρατηρείτε στη συντακτική λειτουργία τους και στο νόημα; **Quem simul aspexit Cassius, timorem concepit nomenque eius audire cupivit.**

Quem simul aspexit Cassius, timorem concepit **nomenque suum** audire cupivit.

Η eius λειτουργεί ως γενική κτητική στο nomen ενώ ο τύπος suum ως επιθετικός προσδιορισμός. Η eius ως επαναληπτική εκφράζει κτήση χωρίς αυτοπάθεια, δηλ. αναφέρεται στο quem (= το όνομα αυτού) ενώ η suum που εκφράζει αυτοπάθεια αναφέρεται στο υποκείμενο του ρήματος, δηλ. το Cassius (επιθύμησε να πληροφορηθεί το δικό του όνομα).

Μονάδες 3

Δ9. Να αναγνωρίσετε **συντακτικώς** του σημειωμένους όρους των κειμένων **II, III, IV.**

nocte: απλή αφαιρετική τοπική του χρόνου στο defecerat (ο χρόνος εκφέρεται απρόθετα, γιατί είναι φυσική υποδιαίρεση του χρόνου και συνοδεύεται από επιθετικό προσδιορισμό).

stellarum lunae(que): γενικές υποκειμενικές στα statu και motibus.(Συνδέονται με το συμπλεκτικό εγκλιτικό -que).

ad se: εμπρόθετος προσδιορισμός της κίνησης σε πρόσωπο στο venire (έμμεση/πλάγια αυτοπάθεια).

audire: αντικείμενο στο cupivit, τελικό απαρέμφατο.

a mercatoribus: εμπρόθετος προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου στο importari. Εκφέρεται εμπρόθετα, γιατί πρόκειται για έμψυχο.

Μονάδες 5

1. ☒ Ζωγράφου: Ι. Χρυσίππου 1, ☎ 210 7488030&ΙΙ. Ξηρογιάννη 10, ☎ 210 7488180
2. ☒ Χολαργός: Φανερωμένης 13, ☎ 210 6536551
3. ☒ Αγία Παρασκευή: Ευεργέτου Γιαβάση 9, πλατεία Αγ. Παρασκευής, ☎ 2106000031

Εν Δυνάμει
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

www.en-dynamei.gr

Μπισικιώκος Γ., Μαγαλιός Κ., Βονόρτα Ο., Τσέλιου Β.